

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์กรบริหารส่วนตำบล ในอำเภอป่ากุด จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรบริหารส่วน ตำบล ในอำเภอป่ากุด จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 6 อบต. จำนวน 254 คน (สำนักงานท้องถิ่น อำเภอป่ากุด. 2554 : 1)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรบริหารส่วน ตำบลในอำเภอป่ากุด จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 6 อบต. จำนวน 156 คน สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ผู้ศึกษา ได้มางานการคำนวณตามสูตรของ ทาโร่ ยามานะ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (Taro Yamane. 1973 : 727 ; ยังถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด. 2543 : 38) ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยแทนค่า n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนของประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น (ในทางสังคมศาสตร์นิยมกำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนที่ 0.05)

แทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{254}{1 + 254(0.05)^2}$$

$$n = \frac{254}{1.63}$$

$$n = 156$$

ได้กลุ่มตัวอย่างของบุคคลการที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด ตำบลโนนศิลา ตำบลแดง ตำบลสมสนุก ตำบลหนองยอง ตำบลแก้ง อำเภอปากคาด จังหวัดนีงกาพ จำนวน 156 คน

เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนผู้ศึกษาดำเนินการตามนั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแต่ละกลุ่ม โดยการกำหนดแบบแบ่งชั้น (Stratify Random Sampling) ด้วยการนำจำนวนประชากรแต่ละกลุ่มประชากรเป็นตัวตั้ง แล้วคูณ ด้วยยอดจำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้ง 6 กลุ่ม (254 ราย) จำนวนห้าร้อยด้วยจำนวนประชากรทั้ง 6 กลุ่มประชากร (254) โดยผู้ศึกษาได้แบ่งจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 156 คน ออกเป็น 6 กลุ่ม โดยแบ่งตามประเภทกลุ่มจำนวนประชากรของบุคคลการที่ปฏิบัติงานในองค์การ บริหารส่วนตำบลปากคาด ตำบลโนนศิลา ตำบลแดง ตำบลสมสนุก ตำบลหนองยอง ตำบลแก้ง อำเภอปากคาด จังหวัดนีงกาพ

โดยกำหนดให้ n_i คือ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทกลุ่มประชากร

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N_i คือ จำนวนสมาชิกกลุ่มประชากรแยกตามกลุ่มประชากร

N คือ จำนวนสมาชิกกลุ่มประชากรทั้งหมด

โดยยกตัวอย่าง เช่น จำนวนสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง ประเภทกลุ่มนบุคคลการที่ปฏิบัติงาน ในองค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด ตำบลโนนศิลา ตำบลแดง ตำบลสมสนุก ตำบลหนองยอง ตำบลแก้ง อำเภอปากคาด จังหวัดนีงกาพ

$$\text{สูตร} \quad n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

$$n_i = \frac{156 \times 30}{254} \\ = 18.4251 \text{ คน}$$

สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างประชากรตามลักษณะ เช่นเดียวกับประชากรทั้งหมด ให้กับ 18.4251 คน เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมบูรณ์ ผู้ศึกษาจึงใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 18 คน และผลการคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างประชากรตามลักษณะ เช่นเดียวกับประชากรทั้งหมด ตามสูตรของ ทาร็อ ยามานาเคน แสดงในตารางที่ 1

เพื่อให้ผู้ศึกษารู้ว่าสามารถทราบข้อมูลของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของจำนวนบุคคล ที่ต้องการศึกษา ในองค์กรบริหารส่วนตัวบล สำหรับปีงบประมาณ รวมถึงรายชื่อของกลุ่ม ประชากรได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอรายละเอียดไว้ในตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรที่ปฏิบัติงาน องค์กรบริหารส่วน ตำบล ไนเขตสำหรับปีงบประมาณ จังหวัดบึงกาฬ

ลำดับที่	องค์กรบริหารส่วนตัวบล	จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ในองค์กร บริหารส่วนตัวบล (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ตำบลป่ากุด	30	18
2	ตำบลหนองขอย	52	32
3	ตำบลนาสงส์	35	22
4	ตำบลโนนศิลา	40	24
5	ตำบลสมสนุก	45	28
6	ตำบลนาคง	52	32
รวม		254	156

ที่มา : สำนักงานท้องถิ่นอำเภอป่ากุด (2554 : 3)

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่มประชากร แล้ว จากนั้นผู้ศึกษาจะทำการสุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม ด้วยการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratify Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือศึกษาที่ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในอำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ
ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ
ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก (Checklist) มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจของบุคลากรในองค์การบริหารส่วน
ตำบล อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 48 ข้อ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา¹
ส่วนประมาณค่าแบบลิคิร์ท (Likert Rating Scales) 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนน
ตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือ²
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอยู่ในการควบคุมดูแล โดยให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมี
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. กำหนดขอบเขตและเนื้อหาในการตั้งคำถาม เพื่อให้สามารถตอบปัญหาตาม
วัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยยึดหลักว่าต้องอยู่
ในหลักแห่งข้อเท็จจริง
2. นำเครื่องมือการศึกษามากำหนดเป็นแบบสอบถาม และนำส่วนให้อาจารย์ที่ปรึกษา
การทันควรอิสระ เพื่อทำการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และแก้ไขปรับปรุง
3. นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และความ
เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

3.1 ดร.อัจฉราพร เนเดินชิต วุฒิการศึกษา บธ.ค. (บริหารธุรกิจ) ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างและเนื้อหาเพื่อตรวจสอบความรอบคุณและความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ สิงหเลิศ วุฒิการศึกษา ศศ.ค. (ประชารศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ และการวัดผลและการประเมินผลการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเครื่องมือ

3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาร์ลักษณ์ โภคลกิตติอัมพร วุฒิการศึกษา ปร.ด. (ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชารูปประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ-มหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการใช้ภาษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของข้อความที่ใช้

จากนั้นผู้ศึกษาทำการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคำถามแต่ละข้อแล้วนำมายิเคราะห์ด้วยนิยามสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ด้วยค่า IOC (Index of Objective Congruence) ซึ่งรายการสอบถามต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปทุกข้อ และแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยค่า IOC ถ้าพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.67-1.00 หมายความว่า แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

4. นำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน จากนั้นนำเสนอประธานกรรมการและกรรมการความคุ้มครองค้นคว้าอิสระเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม จนกระทั่งได้แบบสอบถามฉบับบันร่างที่สมบูรณ์

5. หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคคลกรที่ปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 30 คน นำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาข้อจำแนกรายข้อ ปาก cavity จังหวัดนีงกาฟ จำนวน 30 ชุด นำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาข้อจำแนกรายข้อ โดยใช้สถิติ Item-total Correlation ซึ่งจะทำการคัดเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

6. จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α -Coefficient) ของครอนบาก (Cronbach) (บุญชุม ศรีสะชาด. 2543 : 174) ค่าที่ได้จะอยู่ระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ และว่า เชื่อถือได้มาก

7. ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ (Try-out) และได้ทำการหาคุณภาพของแบบสอบถามนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุด จากนั้นจึงสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามฉบับจริง

8. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง บุคคลกรที่ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอป่ากุด จังหวัดบึงกาฬ รวมจำนวนทั้งสิ้น 156 ราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากคณะวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงบุคคลกรที่ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอป่ากุด จังหวัดบึงกาฬ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ชี้แจงผู้ช่วยศึกษาจำนวน 3 คน เพื่อให้ทราบขั้นตอนและวิธีการการเก็บแบบสอบถาม เกี่ยวกับรายละเอียดของแบบสอบถาม วิธีการแจก และเก็บแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บข้อมูลจาก บุคคลกรที่ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอป่ากุด จังหวัดบึงกาฬ โดยการแจกแบบสอบถาม วิธีการแจก และเก็บแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด จำนวน 156 ชุด ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล
 - 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา
 - 1.2 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วทั้งหมด มาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ และให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
 - 1.3 นำข้อมูลมาบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรม

สำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลที่นำไปของบุคคลกร องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอป่ากุด จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน (แบบสอบถามตอนที่ 1) โดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปอัตราเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปักภาค จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ ความสำเร็จของงาน การได้รับ การยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน นโยบาย และการบริหารงาน สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เงินเดือนและสวัสดิการ และ ความมั่นคงในงาน (แบบสอบถามตามตอนที่ 2) เพื่อตอบวัดคุณประสัติข้อที่ 1 และสมมุติฐานข้อที่ 1 โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง (Table)

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอปักภาค จังหวัดบึงกาฬ เพื่อตอบ วัดคุณประสัติข้อที่ 2 และสมมุติฐานข้อที่ 2 โดยทำการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอปักภาค จังหวัดบึงกาฬ ที่มี เพศ อาชีพ

ตำแหน่ง ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test (Independent Samples) และ F-test (One-way ANOVA)

2.4 นำผลการศึกษาเสนอตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการศึกษา โดยใช้ตารางวิเคราะห์ผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติไว้ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Index of Objective Congruence : IOC) ซึ่งสูตรของ IOC มีดังนี้ (ก้อนยา วนิชย์บัญชา. 2544 : 213)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence)

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ใช้รายคนหนึ่งทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ใช้รายคน สำหรับเกณฑ์ของการให้คะแนน มีดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

1.2 หากำลังจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminate Power)

โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation โดยใช้สูตร ดังนี้ (วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ.

2553 : 94)

$$r = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{N \sum X^2 - (\sum X)^2} \sqrt{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2}}$$

เมื่อ r	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม
$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
$\sum y$	แทน ผลรวมของคะแนนรวม
N	แทน จำนวนข้อของแบบวัด
$\sum xy$	แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม แต่ละคู่
$\sum x^2$	แทน ผลรวมของทั้งหมดกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ
$\sum y^2$	แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนรวม

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability of Test) โดยหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาก (Cronbach) ซึ่งหาได้จากสูตร ดังนี้
(บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 164)

$$r_a = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ r_a แทน ค่าความเที่ยง
K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 2.1 ร้อยละ (Percentage)
- 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 2.4 การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

- 3.1 t-test (Independent Samples)
- 3.2 F-test (One-way ANOVA)